

สังฆราชพระองค์แรก สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพ)

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพ)

รัตนโกสินทร์ ที่ทรงสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

สังฆราชพระองค์แรก สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ(อัมพร

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพร มหาเถร) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงได้รับการสถาปนาเป็น สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ 20 แห่ง กรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ 12 ก.พ.2560

ทรงเป็น สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 8 ของวัดราชบพิธฯ ถัดจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 11 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 18 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20 ในวัยเด็กเข้าสู่เส้นทางธรรมด้วยการบวชเป็นพระ

ตามเสด็จสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช(เจริญ สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศฯ ออกปฏิบัติศาสนกิจ

อริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร) บวรนิเวศฯ จึงชักชวน สมเด็จพระสังฆราช จากนั้นได้ทรง เสด็จพระสังฆราช พระอุปัชฌาย์เป็นพระภิกษุ รับพระสมณ องค์ที่ 20 หรือพระฉายาว่า “อัมพโร” มหาอัมพร ในเวลา

การได้มาจำพรรษาที่วัดราช- นั้นไปทรงบำเพ็ญ บพิธฯ จึงเป็นที่มาของคำเรียกขานว่า สมณธรรมร่วมกับ “สมเด็จพระขาว” ในเวลาต่อมา พระภิกษุฝ่ายอริยวาส

พระพรหมมุนี (สุมังคโลภทฺธโน) หรือพระปัสายหลวง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ เล่าว่า มัน ภูริทัตโต อยู่ “ช่วงที่สมเด็จพระญาณสังวรอยู่วัดราชบพิธฯ” เสมอ โดย

ที่วัดราชบพิธฯ ใหม่ ๆ นั้น ทรงมีผิวพรรณขาวสะอาดเพราะทรงมี เชื้อจีน และมีพระภิกษุอีกรูป รุนราวคราวเดียวกัน แต่ผิว

ไปปฏิบัติธรรมภาวนากับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร ที่วัดป่าอุดมสมพร จ.สกลนคร

ขณะทรงเป็นพระภิกษุอยู่วัดพุทธรังษีสาธิตบมอ์ ได้ออกรับบิณฑบาต ณ ประเทศออสเตรเลีย

ป่วยมีโรคเกี่ยวกับไตได้แม่เลี้ยงพาไปถวายวัด หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทร จ.สมุทร- สงครามแต่ไม่ได้บวชที่วัดดังกล่าว โดยไปบวชที่ วัดสัตตนารถปริวัตร จ.ราชบุรี และไปอยู่ จำพรรษาที่ วัดศรีญาติ เพื่อเล่าเรียนพระ ปริยัติธรรมจนสอบได้เปรียญธรรมประโยค 4 จากนั้นทรงตั้งใจมาอยู่กรุงเทพฯ เพื่อศึกษา ต่อที่ วัดกันมาตุยาราม มี พระมหาบุญรอด

สุขใจเป็นเจ้าอาวาสและเป็นเลขาธิการสภาการ ศึกษาหลวงมหามกุฏราชวิทยาลัยมหาวิทยาลัยพุทธ- ศาสนาแห่งประเทศไทยที่วัดบวรนิเวศฯ แต่ก็ไม่ เป็นตามตั้งใจ เพราะได้ทรงพบกับ พระจินดา กรมุนี (ทองเจือ) ซึ่งต่อมาคือ สมเด็จพระ พุทธปาจนบดินทร์ ที่เห็นคุณสมบัติรักเรียนของ สามเณรอัมพร จึงชักชวนมาอยู่ที่ วัดราชบพิธฯ โดยพาไปถวายไว้ได้พระบารมีของสมเด็จพระ

ก่อนข้างคำ ก็เลยเรียกหลวง ที่ขาว หลวงที่ดำ ทั้ง 2 องค์ ทำงานรับใช้สมเด็จพระ พุทธปาจนบดินทร์เวลาญาติ โยมมาหาบ่มองไม่เห็น พระองค์ก็ถามหา หลวงที่ขาวไป 1 คนจึงเป็น ที่มาของสม- เดีจขาว ที่คน

เส้นทางธรรม สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดราชบพิธฯ นามเดิมว่า อัมพร ประสัดตพงศ์ เกิดวันที่ 26 มี.ย.2470 พ.บางป่า อ.เมือง จ.ราชบุรี เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่ ร.ร.เทพานุกะระห์ กองบินน้อยที่ 4 อ.เมือง จ.ลพบุรี จนจบชั้น ป.4

ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 18 ของวัดราชบพิธฯ ถัดจาก พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 11 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 18 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20 ในวัยเด็กเข้าสู่เส้นทางธรรมด้วยการบวชเป็นพระ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน) วัฒนธรรมไทย ออกปฏิบัติหกลูก

การได้มาจำพรรษาที่วัดราช- บพิธฯ จึงเป็นที่มาของคำเรียกขานว่า “สมเด็จพระขาว” ในเวลาต่อมา พระพรหมมณี (สุชิน อุดฺธิโน) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ เล่าว่า “ช่วงที่สมเด็จพระขาวอยู่จำพรรษาที่ วัดราชบพิธฯ ในสมัยนั้น ทรงมีตัว- พระพรหมขาวสะอาดเพราะทรงมี เชื้อจีน และมีพระภิกษุอยู่กรู- รุณราวคราวเดียวกัน แต่ตัว

ไปปฏิบัติธรรมกับหลวงปู่โพน อาจโร ที่วัดป่าอู่นวมพร จ.สกลนคร

ขณะทรงเป็นพระภิกษุที่วัดพุทธรังษีสาธิต นคร ได้ออกรับบิณฑบาต ณ ประเทศออสเตรเลีย

ป่วยมีโรคเกี่ยวกับลำไส้แม่เลยพาไปถวายวัด หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุท จ.สมุทร- สงคราม แต่ไม่ได้บวชที่วัดดังกล่าว โดยไปบวชที่ วัดสัตตนารถปริวัตร จ.ราชบุรี และไปอยู่ จำพรรษาที่ วัดศรีบุญเรือง เพื่อเล่าเรียนพระ ปรีชาธรรมจนสอบได้เปรียญธรรมประโยค 4 จากนั้นทรงตั้งใจมาอยู่กรุงเทพฯ เพื่อศึกษา ต่อที่ วัดกันมาตุยาราม มี พระมหาบุญรอด

สุขีโว เป็นเจ้าอาวาสและเป็นเลขานุการสภาการ ศึกษาหลวงมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพุทธ- ศาสนาแห่งประเทศไทยที่วัดบวรนิเวศฯ แต่ก็ไม่ เป็นตามตั้งใจ เพราะได้ทรงพบกับ พระจินดา กรมณี (ทองเจือ) ซึ่งต่อมาคือ สมเด็จพระ พุทธปาพจนบดี ที่เห็นคุณสมบัติรักเรียนของ สามเณรอัมพร จึงชักชวนมาอยู่ที่ วัดราชบพิธฯ โดยพาไปถวายไว้ได้พระบารมีของ สมเด็จพระ

ก่อนข้างคำ ก็เคยเรียกหลวง ที่ขาว หลวงที่ดำ ทั้ง 2 องค์ ทำงานรับใช้สมเด็จพระ พุทธปาพจนบดีเวลาญาติ โยมมาหามองไม่เห็น พระองค์ก็ถามหา หลวงที่ขาวไป 1 คนจึงเป็น ที่มาของสม- เเด็จพระขาว ที่กลั่น

เส้นทางธรรม สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดราชบพิธฯ นามเดิมว่า อัมพร ประสัดตพงศ์ เกิดวันที่ 26 มี.ย.2470 ต.บางป่า อ.เมือง จ.ราชบุรี เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่ ร.ร.เทวามุรธาภิรมย์ กองบินน้อยที่ 4 อ.เมือง จ.ลพบุรี จนจบชั้น ป.4 ต่อมา ปี 2480 บรรพชาเป็นสามเณร ที่วัดสัตตนารถปริวัตรวรวิหาร อ.เมือง จ.ราชบุรี และไป อยู่จำพรรษาที่วัดศรีบุญเรือง เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรมจนสอบได้นักธรรมชั้นเอก และสอบได้เปรียญ ธรรม 4 ประโยค ต่อมา ปี 2490 ย้ายมาจำพรรษาที่วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และอุปสมบท เป็นพระภิกษุ เมื่อวันที่ 9 พ.ค.2491 ณ พัทธสีมาวัดราชบพิธฯ หลังจากอุปสมบทแล้วได้ ศึกษาพระปริยัติธรรมในสำนักเรียนวัดราชบพิธฯจนสอบได้เปรียญธรรม 6 ประโยค และเข้าศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) จนจบการศึกษาศาสตรบัณฑิตในปี 2500 และเดินทางไปศึกษาในระดับปริญญาโทที่ ม.พรวราวุฒ ประเทศอินเดีย จนจบการศึกษา ปี 2516 ได้รับมอบหมายให้เป็น หัวหน้าพระธรรมทูตชุดแรกๆที่นำพระพุทธศาสนาไป เผยแผ่ที่นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย และ หลังจากสมเด็จพระพุทธปาพจนบดีมรณภาพ เมื่อวันที่ 18 พ.ย.2552 สมเด็จพระสังฆราช ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระสาสนโสภณ ได้รับแต่งตั้ง เป็นเจ้าอาวาสวัดราชบพิธฯ และทรงดำรงตำแหน่งสำคัญทางคณะสงฆ์มากมาย อาทิ นายกสภามมร. รองประธานกรรมการที่ปรึกษาสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ (ธรรมทูต) ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค 14-15 (ธรรมยุต) ประธานมูลนิธิพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร เป็นต้น

ลำดับสมณศักดิ์ ปี 2514 เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ พระปรีชิตฺติโก ปี 2524 เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ พระราชสารสุธี ปี 2533 เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ พระเทพมธการณ ปี 2538 เป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่ พระธรรมมธการณ ปี 2543 เป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง ชั้นหิรัญบัฏที่ พระสาสนโสภณ และปี 2552 ได้รับโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏ ที่ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ ก่อนที่จะได้รับการโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ราชทินนามที่ “สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” เมื่อวันที่ 12 ก.พ.2560.

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อ

วงในรับรู้กัน” การได้ทรงพบกับสมเด็จพระ พุทธปาพจนบดี ถือเป็นเรื่องดีของ เฉพาะกับ พระอา- ชีวิต เนื่องจาก สมเด็จพระพุทธ สกลนครซึ่งทรงเคารพ ให้ความสนิทสนม ulla ปาพจนบดี ผักฝัดด้านวิปัสสนา ให้ความสนิทสนม ulla ธรรมฐาน ทั้งยังเป็นพระสหายของ เวลาฉันภัตตา- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระ อัมพร ไม่ทรงถนอมปล- สังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน) แห่งวัด จะบอกว่า “ผ่านม

ดังแรกในรัชกาลที่ 10

ญาณ(อมพรมหาเถร) วัดราชบพิธฯ

มมหาเถร) บรรณวิชาจึงชักชวนสม-
นั้นได้ทรง เสด็จพระสังฆราช พระ-
พระสมณ องค์ที่ 20 หรือ พระ
มหาอัมพร ในเวลา
ที่วัดราช- นั้นไปทรงบำเพ็ญ
ยกว่า สมณธรรมร่วมกับ
มา พระภิกษุฝ่ายอรัญวาสี
อดุคชิน) หรือพระป่าสาย หลวงปู่
ธาเล่าว่า มัน ภูริทัตโต อยู่
พรรษาที่ เสมอ โดย
ทรงมีผิว-

รงมี
กรุป
ผิว

ตนบอร์

ลวง

ล็ค

ะ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ิ

ความสนิทสนมคุ้นเคยกับพระ
อาจารย์ฝั้นและพระภิกษุสายพระ
กรรมฐานของสมเด็จพระสังฆราชมาตราบจน
ปัจจุบันแม้พระอาจารย์ฝั้นจะมรณ-
ภาพไปแล้วแต่สมเด็จพระสังฆราชก็
ยังเสด็จไปทรงร่วมในศาสนกิจต่างๆที่
จัดขึ้นในหมู่พระกรรมฐานอยู่เนืองๆ
พร้อมทั้งทรงรับเป็น ประธานมูลนิธิ
พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ด้วย

ทั้งพระองค์จะเดินจงกรม

รอบพระอุโบสถ ดำรงพระราชอิสริยยศที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

รัตน โกสินทร์ ที่ทรงสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
จากต่างประเทศ ทั้งยังเป็นพระธรรมทูตรุ่นแรกของ
ประเทศไทย ที่ก่อนออกไปปฏิบัติศาสนกิจต่างประเทศ
ต้องไปศึกษาปฏิบัติธรรมกับ หลวงพ่อพุทธทาส แห่ง
สวนโมกข์

หลังจากจบ พระองค์ทรงไปบุกเบิกกิจการพระธรรม
ทูตในเครือรัฐออสเตรเลีย ทรงเป็นหัวหน้าคณะเผยแผ่
พระพุทธศาสนาที่นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ณ วัด
พุทธรังษีสมณมอริ อันเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ขณะทรง
รอบพระอุโบสถ ดำรงพระราชอิสริยยศที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

ขณะทรงเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ทรงร่วมฉันภัตตาหารกับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร

สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษา
ณ วิทยาลัยการทหารตันทรูน กรุงแคนเบอร์รา เครือ
รัฐออสเตรเลีย พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรง
บำเพ็ญพระราชกุศลและทรงสนทนาวรรณ ณ วัดพุทธ-
รังษีสมณมอริอยู่เป็นประจำเป็นปฐมเหตุให้ทรงพระ
ราชสรีรธาตุเลื่อมใสในเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช
มานับตั้งแต่ยังทรงดำรงสมณศักดิ์ที่พระปริยัติกิจวิ

ในฐานะนักเผยแผ่ทรงมีความสามารถเพราะ
ทรงสนทนาได้ทั้ง ๔ ภาษา คือ อังกฤษ จีน อินเดีย

ที่วัดราช- นั้นไปทรงบำเพ็ญ
กษานว่า สมณธรรมร่วมกับ
พระภิกษุฝ่ายอริยวาสี
หรือพระปัสายหลวงปู่
มั่น ภูริทัตโต อยู่
เสมอ โดย
ทรงมีผิว-

รูป
ผิว

บมอร์

ง

ยวงศาตญาณ (อนุพรหมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เฉพาะกับ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดป่าอุดมสมพร จ. เลยว่าวันตามแบบของพระกรรมฐาน
พุทธ สกลนคร ซึ่งทรงเคารพเห็นถือเป็นพระอาจารย์ ซึ่งพระอาจารย์ฝั้นก็
สนา ให้ความสนิทสนม
ยของ เวลาฉันภัตตาหาร พระอาจารย์ฝั้นรู้ว่า พระมหา
พระ อัมพร ไม่ทรงฉันปลาแล้วเวลาคนมาถวาย พระอาจารย์ฝั้นก็
ทั้งวัด จะบอกว่า “ผ่านมหาอัมพรไปเลยๆ” แล้วก็หัวเราะ

ภาพไปแล้วแต่สมเด็จพระสังฆราชก็
ยังเสด็จไปทรงร่วมในศาสนกิจต่างๆที่
จัดขึ้นในหมู่พระกรรมฐานอยู่เนืองๆ
พร้อมทั้งทรงรับเป็น ประธานมูลนิธิ
พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ด้วย

ทั้งพระองค์จะเดินจงกรม

อยู่หามหาวิหารลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ขณะทรง
รอบพระอุโบสถ ดำรงพระราชอิสริยยศที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

สวนโมกข์

หลังจากจบ พระองค์ทรงไปบุกเบิกกิจการพระธรรม
ทูตในเครือรัฐออสเตรเลีย ทรงเป็นหัวหน้าคณะเผยแผ่
พระพุทธศาสนาที่นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ณ วัด
พุทธรังษีสแตมมอร์อันเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่พระเจ้า
อยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ขณะทรง
รอบพระอุโบสถ ดำรงพระราชอิสริยยศที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

ขณะทรงเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ทรงร่วมฉันภัตตาหารกับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร

สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษา
ณ วิทยาลัยการทหารดินທຽນ กรุงแคนเบอร์รา เครือ
รัฐออสเตรเลีย พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรง
บำเพ็ญพระราชกุศลและทรงสนทนาวรรณ ณ วัดพุทธ
รังษีสแตมมอร์อยู่เป็นประจำเป็นประจำเป็นปฐมเหตุให้ทรงพระ
ราชศรัทธาเลื่อมใสในเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช
มานับตั้งแต่ยังทรงดำรงสมณศักดิ์ที่พระปริยัติวิ

ในฐานะนักเผยแผ่ทรงมีความสามารถเพราะ
ทรงสนทนาได้ถึง 7 ภาษา คือ อังกฤษ จีน ฮินดี
เขมร พม่า ลาวและไทย ทำให้การเผยแผ่ธรรม
ของพระองค์เป็นไปอย่างกว้างขวาง ไม่มีอุปสรรค
ข้อจำกัดด้านการสื่อสารใดๆ

ตลอดเส้นทางในพระพุทธศาสนา สมเด็จพระ
พระสังฆราช (อนุพรหมหาเถร) วัดราชบพิธฯ
ทรงครองเนกขัมมปฏิบัติพาพรหมจริยาภิรัต
อย่างบริบูรณ์ปราศจากข้อสงสัยเคลือบแคลง
พระองค์มีพระอุปนิสัยเรียบง่ายอ่อนโยน สมณะ
สันโดษเรียบง่ายมักน้อย ไม่ทรงหลงใหลในยศและ
ลาภสักการะ ไม่โปรดลักษณะหรูหราฟุ้งเฟ้อไม่เพื่อย ไม่สะสม
สมเด็จพระสังฆราช ทรงมีจริยาการสวดโสเภกนาน
โปรดมีพระปฏิสันถารโอภาปราศรัยกับผู้คนทั่วไปทุกชั้น
ทุกวัย ไม่มีพระอาการบ่นปึงไว้พระยศ ไม่วางพระวิม
ข้มผู้ใดด้วยความมานะถือพระองค์

นี่คือสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ 20
ที่มายุโก โทธุ วิสคิมสมมราชา ขอพระองค์ทรง
เจริญพระชนม์สุขยังยืนนาน.

กิมข่าวศาสนา